

Anul XIV - Nr. 206

Iunie
2026

Apare lunar

Adresa
redacției:

Bd. Tomis Nr. 51
Constanța (900130)
Telefon: 0341/176.415
Fax: 0341/176.416
e-mail: infozmc.ro

CRONICA

METROPOLITANĂ

Publicație editată de Asociația de dezvoltare
Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța

Harta Zonei
Metropolitane

ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA

REUNIUNEA DEDICATĂ MOBILITĂȚII URBANE DURABILE

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța a organizat în data de 4 iunie 2026 reuniunea de lucru dedicată implementării proiectului SPOTLOG finanțat în cadrul Programului Interreg Europe, având ca principal rezultat actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) Constanța.

Evenimentul a reunit reprezentanți din administrația publică locală și centrală, experți ai Băncii Mondiale, experți în mobilitate urbană, specialiști în planificare strategică, membri ai mediului academic și alți actori relevanți. Obiectivul reuniunii l-a reprezentat consolidarea cooperării între actorii implicați în dezvoltarea mobilității urbane durabile și promovarea unor

instrumente moderne de analiză și simulare utilizate în procesul de planificare urbană și climatică.

În cadrul întâlnirii au fost prezentate stadiul de implementare și rezultatele intermediare ale proiectului SPOTLOG, precum și principalele aspecte privind actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă Constanța, cu accent pe reprezentarea impactului pe care transportul de mărfuri, aprovizionarea agenților economici și componenta de logistică o au în cadrul acestui document de planificare strategică.

Un moment important în cadrul reuniunii l-a avut prezentarea aplicației CommitClimate Simulator, instrument digital destinat evaluării și simulării impactului măsurilor de mobilitate urbană asupra mediului și schimbărilor climatice, acțiune pilot dezvoltată în cadrul proiectului SPOTLOG,

~ continuare pag. 3 ~

CENTRUL RESPIRO

UN LOC DE SPRIJIN, RĂGAZ ȘI SPERANȚĂ PENTRU MII DE FAMILII DIN CONSTANȚA

În data de 2 iunie 2026 a avut loc conferința de lansare a proiectului „Dezvoltarea de servicii de îngrijire și suport de calitate pentru persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora în Centrul Respiro «Sfinții Împărați Constantin și Elena»”, un proiect care va aduce în municipiul Constanța primul centru respiro dedicat persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora. Evenimentul a reunit reprezentanți ai administrației publice locale, ai instituțiilor partenere și ai organizațiilor implicate în sprijinirea persoanelor vulnerabile, marcând începutul unui demers care răspunde unei nevoi reale și profunde a comunității noastre.

~ continuare pag. 4 ~

◆ CORBU

CONSULTĂRILE SIDD 2040: ENERGIE ȘI IMPLICARE MAXIMĂ LA CORBU!

Comuna Corbu a găzduit, la începutul lunii iunie, prima dintre cele 11 consultări publice zonale organizate de ADI ITI Delta Dunării împreună cu experții Băncii Mondiale, pentru actualizarea Strategiei ITI Delta Dunării 2040.

Evenimentul a reunit reprezentanți ai comunităților din zona de sud a teritoriului ITI Delta Dunării – Corbu, Istria, Săcele și Mihai Viteazu.

Alături de experții Băncii Mondiale, reprezentanții ADI ITI Delta Dunării au fost moderatorii unei sesiuni de dezbateri dinamice, interactive, axată pe identificarea nevoilor reale ale comunităților.

• Sinteza intervențiilor din cadrul consultărilor de la Constanța

Ilie PETRE, Președintele ADI ITI Delta Dunării, a accentuat importanța alinierii la noile rigori

~ continuare pag. 3 ~

COLEGIUL NAȚIONAL "MIRCEA CEL BĂTRÂN" 130 DE ANI DE EXCELENȚĂ

Colegiul Național Mircea cel Bătrân Constanța a sărbătorit la începutul acestei luni 130 de ani de excelență, 130 de ani de identitate și rigoare. Sub egida acestui eveniment participanții la manifestările ce au avut loc la Constanța și-au ales cele mai potrivite cuvinte pentru a omagia tradiția și performanțele școlii, privind cu o mare încredere viitorul, după cum remarcă prof. Vasile Nicoară, directorul colegiului amintit, un cadru didactic cu o vastă experiență de manager, inițiatorul unor proiecte, autorul unor cărți de specialitate.

Ca într-o poveste, timp de patru zile participanții la eveniment, elevi, profesori și invitați au dat farmec și culoare manifestărilor găzduite aici: Un concurs de matematică: "N. N. Mihăileanu, care a ajuns la ediția XXV; lansarea revistei Zări Alb Astre, număr omagial și pe care îl vom răsfoi împreună în numărul viitor; datorită inspirației și măiestriei prof. dr. Anca Evelina Cărligeanu, coordonatorul publicației. Lansarea și sesiunea de comunicări științifice ale elevilor au avut loc în Aula Universității Maritime Constanța. Alte manifestări: crosul "130 de ani", tur ciclist în parc; concurs de literatură, lansarea volumului "Cronica anilor 23-25"; piesa de teatru "7 inimi". Absolvenții din diferite promoții au avut un dialog insolit cu elevii colegiului; colegiul constănțean a lansat un set de medalii dedicate științei și școlii românești; absolvenții și elevii colegiului au susținut un program artistic răsplătit cu aplauze și cu multe cuvinte frumoase. Și cum colegiul a sărbătorit 130 de ani de excelență în educație, evenimentul de acum a fost un bun prilej pentru premierea elevilor selectați în loturile largite ale olimpicilor care participă la olimpiadele școlare; absolvenții din acest an au organizat o festivitate în curtea liceului. În ultima zi participanții s-au întâlnit la o cină colegială unde s-a povestit mult și bine despre proiecte, despre amintiri și despre colegiul care tocmai a sărbătorit 130 de ani de excelență. O excelență construită de o echipă a colegiului Mircea cel Bătrân.

O NOUĂ VIAȚĂ PENTRU PATRIMONIUL LOCAL: SINAGOGA MARE DIN CONSTANȚA ȘI-A REDESCHIS PORȚILE DUPĂ DOUĂ DECENII

După mai bine de 20 de ani în care a rămas închisă, Sinagoga Mare și-a redeschis oficial porțile, în cadrul unui eveniment solemn ce a marcat un moment special pentru viața culturală și spirituală a orașului.

La ceremonia de inaugurare a participat și primarul municipiului Constanța, domnul Vergil Chițac, alături de Prim-rabinul Rafael Shaffer, reprezentanți ai comunității evreiești, oficialități locale, precum și înalți demnitari.

„În urmă cu doar câțiva ani, această bijuterie arhitecturală se afla într-o stare avansată de degradare. Astăzi, monumentul revine în circuitul cultural și spiritual al orașului, fiind redat comunității și patrimoniului constănțean.

Mă bucur să văd că, pas cu pas, clădirile emblematice ale Constanței își recapătă frumusețea și importanța de odinioară. După Cazinoul din Constanța, care a marcat recent un an de la redeschidere, și Sinagoga Mare își redeschide porțile, contribuind

la renașterea Zonei Peninsulare și la consolidarea identității multiculturale a orașului nostru.

Sinagoga Mare din Constanța redevine astfel un simbol al respectului pentru istorie, al diversității culturale și al continuității valorilor care definesc acest oraș", a declarat primarul municipiului Constanța, Vergil Chițac.

Compania Națională de Investiții a încheiat în aprilie 2026 lucrările de reabilitare ale clădirii cunoscută și sub numele de Templului Israelit din Constanța, un monument istoric emblematic pentru patrimoniul cultural al României.

Valoarea totală a investiției a fost de peste 13 milioane de lei.

Andreea Pascu

CAZINOUL DIN CONSTANȚA, PREMIAT LA NIVEL EUROPEAN

Cazinoul din Constanța a câștigat BIG SEE Architecture Award 2026, la categoria „Cultural Buildings”, în cadrul ceremoniei de la Portorož.

Proiectul „Constanța Casino – structural rehabilitation, architectural restoration and enhancement”, realizat de Remon Proiect Architecture, a fost premiat pentru procesul complex de reabilitare structurală, restaurare arhitecturală și punere în valoare a emblematicului monument Art Nouveau de la Marea Neagră. Intervenția a fost apreciată

pentru calitatea lucrărilor asupra clădirii istorice, aflate anterior într-o stare avansată de degradare, precum

și pentru readucerea sa în circuitul cultural și urban contemporan.

Distincția poziționează Cazinoul din Constanța ca exemplu de referință în domeniul restaurării patrimoniului construit din Europa de Sud-Est.

Restaurarea Cazinoului marchează nu doar salvarea unui monument istoric, ci și renașterea unui simbol care definește identitatea orașului - un simbol al trecutului, redat prezentului și pregătit să inspire viitorul. Ne bucurăm că patrimoniul românesc se află în atenția internațională.

CONSULTĂRILE SIDD 2040: ENERGIE ȘI IMPLICARE MAXIMĂ LA CORBU!

(urmare din pag. 1)

comunitare și necesitatea unui dialog real cu sectorul privat: „Astăzi încercăm să recalibrăm strategia pe noile principii și directive europene, o chestiune la care Comisia Europeană ține foarte mult. Avem relații excelente cu administrația publică, însă comunicarea directă cu mediul privat este esențială pentru a calibra corect nevoia de dezvoltare. Cel mai important este să aflăm direct de la dumneavoastră care sunt prioritățile. De aceea suntem astăzi aici, așa cum am mai făcut-o și în alte acțiuni ale noastre care au avut ca scop menținerea unui dialog permanent, transparent și direct care să fundamenteze un plan investițional coerent, ancorat la nevoile reale de dezvoltare ale comunităților”

Marius CRISTEA, Expert Dezvoltare Urbană în cadrul Băncii Mondiale, a evocat parcursul de 10 ani al instrumentului ITI în România. Privind în urmă, Marius Cristea a reamintit că acum 10 ani exista un scepticism uriaș în România cu privire la instrumentul ITI.

Provocarea a fost realizarea unui echilibru între presiunea uriașă a nevoii de dezvoltare a infrastructurii și protecția mediului. În cele din urmă, prezentul arată că mecanismul ITI a confirmat în teritoriu.

Schimbarea de paradigmă pentru perioada următoare este însă radicală: „Delta Dunării a devenit un obiectiv strategic militar, nu doar

natural. Suntem la granița de est a UE, lângă o zonă de conflict. Toată lumea privește acum spre acest teritoriu, iar importanța geostrategică este uriașă. Dincolo de securitate, marea provocare este acum ce facem din perspectivă economică pentru locuitorii din Delta Dunării, din întreg teritoriul ITI. Eu cred că noua strategie trebuie să deschidă drumuri și să orienteze strategic nu doar banii publici, ci mai ales investițiile din zona privată”, a spus Marius Cristea, în cadrul dezbaterilor de la Corbu.

Marcel HEROIU, Expert al Băncii Mondiale, a evidențiat poziționarea avantajoasă a comunei Corbu, care beneficiază și de statutul de parte a Zonei Metropolitane Constanța. Acesta a explicat conexiunea strategică cu un alt proiect major pentru România: „Noi avem în derulare un contract separat cu Ministerul Dezvoltării pentru actualizarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), care va sta la baza viitoarei perioade de programare. Dacă pe ITI Delta Dunării discutăm strict de fondurile dedicate acestui teritoriu, pe SDTR vom avea o viziune mai largă, cu un focus important pe zonele metropolitane. Dezvoltarea se difuzează dinspre centrele urbane dinamice către zonele limitrofe. Ideea de bază este să ne asigurăm că strângem din teritoriu nevoile reale, pentru că dumneavoastră le știți cel mai bine”

Propunerile de proiecte au fost formulate preponderent de exponenții sectorului privat, care au subliniat prioritățile din mediul economic.

Infrastructură și Turism: S-a solicitat asfaltarea drumurilor către plajele Corbu și Vadu, precum și crearea unei rețele electrice separate pentru zona de plajă, investiții considerate vitale pentru stimularea business-ului local. Totodată, s-a propus crearea unei legături de infrastructură turistică între localitățile Sinoe – Vadu – Grindul Chituc.

Problematika de Mediu și Blocajele ARBDD: Primarul comunei Istria, Mihai IONESCU a ridicat o problemă majoră legată de constrângerile severe de mediu, în condițiile în care peste 90% din teritoriu este sit Natura 2000, fapt care generează un blocaj pe zona de investiții. În acest context, Experții Băncii Mondiale au precizat că vor propune pe relația cu Guvernul forme de subvenții compensatorii pentru comunitățile afectate de constrângerile de mediu.

Decolmatările: Solicitată la unison ca fiind cea mai importantă măsură pentru Delta, tema a primit un răspuns ferm din partea președintelui ADI ITI Delta Dunării Ilie PETRE, care a anunțat că susține implementarea unui model hidraulic științific care să indice exact unde și cum trebuie intervenit.

• CABINETELE MEDICALE ȘCOLARE

SPRIJIN PENTRU SĂNĂTATEA ELEVILOR

Serviciul de Medicină Școlară din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială Constanța are un rol important în protejarea sănătății copiilor și tinerilor din municipiu.

În Constanța funcționează 77 de cabinete medicale și stomatologice școlare, unde elevii beneficiază de servicii medicale, consultații, prim ajutor și activități de prevenție, chiar în unitățile de învățământ.

Activitatea acestora este asigurată de 126 de cadre medicale – medici, medici stomatologi și asistenți medicali – care contribuie zi de zi la menținerea unui mediu școlar sigur și sănătos.

Printre activitățile desfășurate în cabinetele medicale și stomatologice școlare se numără: acordarea consultațiilor medicale la cerere și a îngrijirilor pentru afecțiuni curente, acordarea primului ajutor în caz de urgență, monitorizarea stării de sănătate a elevilor și supravegherea celor cu afecțiuni cornice, efectuarea triajului epidemiologic după vacanțe sau ori de câte ori este necesar, eliberarea documentelor medicale necesare elevilor, activități de educație pentru sănătate și promovarea unui stil de viață sănătos, consiliere privind igiena, alimentația și prevenirea îmbolnăvirilor, servicii și activități de medicină dentară pentru menținerea sănătății orale a copiilor și tinerilor.

Primăria Municipiului Constanța, prin DGAS Constanța, continuă investițiile pentru modernizarea și dotarea cabinetelor medicale și stomatologice școlare cu materiale sanitare, medicamente și echipamente medicale, astfel încât elevii să beneficieze de servicii medicale accesibile și condiții cât mai bune de îngrijire.

Patrisia Lungu

ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA

REUNIUNEA DEDICATĂ MOBILITĂȚII URBANE DURABILE

(urmare din pag. 1)

participanții având oportunitatea de a interacționa direct cu aplicația în cadrul unei sesiuni demonstrative live, în care au fost prezentate funcționalitățile platformei, modalitățile de configurare a scenariilor de simulare și interpretarea indicatorilor generați.

De asemenea, agenda întâlnirii a inclus o sesiune dedicată instrumentelor de modelare avute în vedere la actualizarea PMUD

Constanța, precum și o prezentare dedicată la Planul Național de Dezvoltare Urbană Durabilă, ca instrument strategic pentru dezvoltarea mobilității durabile și integrate la nivel național.

Evenimentul a inclus și sesiuni de relaționare și discuții informale, încurajându-se schimbul de idei și bune practici, în scopul consolidării parteneriatelor instituționale în domeniul mobilității urbane durabile.

Prin organizarea acestei reuniuni, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța și-a reafirmat angajamentul pentru dezvoltarea unor politici publice moderne, sustenabile și integrate, orientate către creșterea calității vieții și adaptarea orașelor la provocările climatice actuale.

Andreea Pascu

UN LOC DE SPRIJIN, RĂGAZ ȘI SPERANȚĂ PENTRU MII DE FAMILII DIN CONSTANȚA

(urmare din pag. 1)

„Persoanele cu dizabilități și familiile acestora au nevoie nu doar de servicii, ci și de sprijin, înțelegere și siguranța că nu sunt singure. Printre ele se află mame pe care le putem numi, fără exagerare, adevărate eroine. Sunt femei care își dedică viața îngrijirii copiilor lor și familii care poartă, în fiecare zi, responsabilități uriașe. Dincolo de provocările cu care se confruntă, găsesc puterea de a merge mai departe și de a oferi, zi de zi, grijă, răbdare și sprijin.

Tocmai de aceea, am inițiat acest proiect, din dorința de a construi nu doar o clădire, ci un sprijin real pentru persoanele cu dizabilități și familiile lor.

Centrul Respiro este, înainte de toate, un răspuns la această nevoie. Nu vorbim doar despre un imobil sau despre un serviciu social, ci despre un loc în care persoanele cu dizabilități vor fi îngrijite cu profesionalism și căldură, iar familiile lor vor putea găsi, măcar pentru o vreme, liniștea și răgazul pe care le merită. Este un proiect despre grijă, solidaritate și respect pentru oameni care dau, în fiecare zi, adevărate lecții de curaj”, a declarat Costin Răsăuțeanu, viceprimarul municipiului

Constanța.

Proiectul este implementat de Primăria Municipiului Constanța și Direcția Generală de Asistență Socială Constanța, în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, fiind cofinanțat prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027.

La finalizarea investiției, pe strada Barbu Ștefănescu Delavrancea va funcționa primul Centru Respiro din municipiul Constanța, un spațiu modern și adaptat nevoilor persoanelor cu dizabilități încadrate în grad de handicap grav sau accentuat.

Aici, beneficiarii vor putea primi îngrijire temporară într-un mediu sigur și prietenos, vor avea acces la servicii medicale de bază, consiliere psihologică și socială, activități de recuperare și dezvoltare personală, terapie prin muzică, activități recreative și programe menite să le susțină autonomia și integrarea în comunitate.

În același timp, proiectul este gândit și pentru cei care au grijă zi de zi de persoanele cu dizabilități. Pentru mulți dintre acești îngrijitori, responsabilitatea este permanentă și adesea copleșitoare. Centrul Respiro le va oferi perioade de

răgaz, sprijin emoțional și acces la servicii care să îi ajute să își păstreze echilibrul și sănătatea.

Complementar centrului, va fi creat un Compartiment de Asistență și Suport în cadrul DGAS Constanța, unde persoanele cu dizabilități și familiile lor vor putea beneficia de consiliere, informare privind drepturile sociale, orientare profesională, grupuri de suport și servicii dedicate unei vieți cât mai independente.

Proiectul se implementează în perioada martie 2026 – decembrie 2029 și are ca obiectiv principal creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități și a îngrijitorilor acestora. Prin serviciile dezvoltate, mii de persoane cu dizabilități vor beneficia de sprijin specializat, iar comunitatea constănțeană va avea la dispoziție un model modern de intervenție socială, construit în jurul nevoilor reale ale oamenilor.

Valoarea totală a proiectului este de 17.913.005,38 lei, investiție care reflectă angajamentul administrației locale și al partenerilor săi pentru dezvoltarea unor servicii sociale moderne, accesibile și centrate pe demnitatea umană.

Andreea Pascu

S-A SEMNAT
CONTRACTUL DE
EXECUȚIE PENTRU
REABILITAREA ȘCOLII
GIMNAZIALE NR. 43
„FERDINAND”

Primarul municipiului Constanța, domnul Vergil Chițac, a semnat contractul pentru execuția lucrărilor de reabilitare a Școlii Gimnaziale nr. 43 „Ferdinand”.

Investiția vizează consolidarea seismică a clădirii, creșterea eficienței energetice, precum și reabilitarea și modernizarea integrală a unității de învățământ, în beneficiul elevilor și al comunității locale.

Durata de execuție a lucrărilor este de 12 luni, calculată de la data emiterii ordinului de începere.

Principalele intervenții includ:

- izolarea termică a pereților exteriori și înlocuirea tâmplăriei, pentru reducerea consumului de energie;
- consolidarea clădirii, în conformitate cu standardele actuale de siguranță seismică;
- asigurarea accesului pentru persoanele cu dizabilități, precum și implementarea unor măsuri de dezvoltare durabilă;
- modernizarea sistemului de iluminat interior;
- îmbunătățirea instalațiilor termice și sanitare;
- înlocuirea instalației electrice și realizarea altor lucrări necesare.

Proiectul este finanțat din fonduri de la bugetul de stat, prin Programul National de Consolidare a Clădirilor cu Risc Seismic Ridicat, precum și din fonduri de la bugetul local.

PRIMELE TREI CONTRACTE DIN REGIUNEA SUD-EST, SEMNALE ÎN CADRUL PRSE 2021-2027 PENTRU REGENERARE URBANĂ ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ INVESTIȚII DE PESTE 131 MILIOANE DE LEI PENTRU TECHIRGHIOI, MURFATLAR ȘI CONSTANȚA

Regiunea de Dezvoltare Sud-Est marchează un moment important în implementarea Programului Regional Sud-Est (PRSE) 2021-2027, prin semnarea primelor trei contracte de finanțare aferente Acțiunii 6.1 – „Dezvoltare integrată (DUI) în zonele urbane prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și dezvoltarea turismului”. Proiectele, dezvoltate în parteneriat cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța, vor transforma semnificativ spațiile urbane din Techirghiol, Murfatlar și municipiul Constanța, contribuind la creșterea calității vieții și la dezvoltarea durabilă a comunităților locale.

Valoarea cumulată a celor trei investiții depășește 131,6 milioane de lei, din care peste 107 milioane de lei reprezintă finanțare nerambursabilă europeană.

Techirghiol: promenadă modernă pe malul lacului și noi facilități pentru turiști și localnici

Primul contract semnat vizează

proiectul „Creșterea mobilității urbane prin extinderea zonei de agrement cu pistă pentru biciclete și alee pietonală pe malul lacului Techirghiol – Etapa II – Alee pietonală”, cod SMIS 354092, implementat de Orașul Techirghiol în parteneriat cu ADI Zona Metropolitană Constanța.

Cu o valoare totală de 27,4 milioane de lei, proiectul urmărește valorificarea unuia dintre cele mai importante atuuri ale stațiunii balneare – Lacul Techirghiol – prin amenajarea unei alee pietonale moderne de peste 1,4 kilometri, completată de spații verzi, iluminat inteligent, sisteme de supraveghere, facilități sanitare și un teren multisport.

Investiția va transforma o zonă neproductivă într-un spațiu urban atractiv, dedicat mobilității verzi, recreerii și turismului sustenabil. Totodată, proiectul contribuie la protejarea și valorificarea patrimoniului natural al lacului Techirghiol, inclus în rețeaua Natura 2000, consolidând

statutul localității ca destinație balneară și ecoturistică de referință.

Implementarea proiectului este programată în perioada 28 mai 2026 – 27 mai 2029.

Murfatlar: un nou parc urban pentru comunitate

Al doilea contract semnat în cadrul Acțiunii 6.1 este destinat orașului Murfatlar și are ca obiect realizarea proiectului „Amenajare Parc Urban de Recreere – Zona Vest”, cod SMIS 354316.

În valoare de aproape 15 milioane de lei, proiectul va transforma un teren degradat situat pe Calea Dobrogei (DN3) într-un spațiu modern de agrement și recreere, accesibil tuturor categoriilor de populație.

Noua zonă verde va contribui la îmbunătățirea aspectului urban, la creșterea gradului de confort pentru locuitori și la consolidarea coeziunii sociale prin crearea unui spațiu public sigur și incluziv.

Proiectul va fi implementat în perioada 29 mai 2026 – 28

mai 2029 și beneficiază de o finanțare nerambursabilă de peste 14,6 milioane de lei.

Constanța: investiție majoră pentru revitalizarea zonei Delfinariu – Faleză Nord

Cel de-al treilea contract, și cel mai amplu dintre cele semnate până în prezent, vizează proiectul „Îmbunătățirea mediului urban în zona Delfinariu – Faleză Nord – Subzona 2”, cod SMIS 355816, implementat de Municipiul Constanța în parteneriat cu ADI Zona Metropolitană Constanța.

Valoarea totală a investiției se ridică la peste 89,2 milioane de lei, din care peste 68 milioane de lei reprezintă finanțare nerambursabilă.

Proiectul urmărește regenerarea urbană a uneia dintre cele mai cunoscute zone rezidențiale și turistice ale municipiului Constanța, prin modernizarea spațiilor publice, creșterea siguranței urbane și îmbunătățirea accesibilității. Intervențiile propuse vor crea un mediu urban mai atractiv pentru locuitori, operatori economici și turiști, contribuind la dezvoltarea sustenabilă a orașului și la consolidarea imaginii litoralului românesc.

Perioada de implementare este cuprinsă între 12 iunie 2026 și 11 iunie 2029.

• MOȘNENI - COMUNA 23 AUGUST

ARTISTUL CARE A DESCOPERIT FARMECUL LEMNULUI

E tuns ca un soldat, are înfățișarea unui adolescent. În realitate are 51 de ani și nu se ferește de provocări. Aproape le caută. Așa a ajuns să devină „sculptor în lemn”, mereu pe drum, „în căutarea unui butuc căruia să-i dea viață.” Prima

încercare a făcut-o în urmă cu ani când a găsit „un buștean în pădurea Comorova.” L-a adus la Moșneni, un sat unde Ilie Costea „are sculele și un atelier.” Cu bușteanul găsit la Comorova „n-am avut nici o peripeție”, îl aud spunând. Alta a

fost povestea cu doi butuci de măsline pe care i-a adus din Turcia, până în satul Moșneni, localitate ce aparține de comuna 23 August. Oltean, născut în Slatina, stabilit la Moșneni de la vârsta de un an, Ilie Costea „sculptează lemn” și izbutește, după

cum remarca o vecină, să pună în ochii sculptorilor o lumină. „Vreau să-i învăț pe câțiva copii taina acestui meșteșug. Am încercat, dar am avut ghinion. Nu renunț, mai încerc cu gândul că într-o bună zi va întâlni un tânăr curios să caute taina sculpturilor în lemn. A fost pe la câteva muzee, dispus să le ofere lucrări, însă n-a găsit oameni curioși, deși el a vrut să le pună la dispoziție lucrările fără nici o cheltuială. În ultima vreme lucrează tot mai rar atât de rar încât „abia câștigă de o ciorbă”. A avut vreo trei-patru comenzi, atunci a lucrat pe rupte.”

Acum vă invită să priviți lucrările sale. Ilie Costea e absolventul unui liceu agricol, în schimb e un maestru când vine vorba de prelucrarea lemnului. Ilie Costea a descoperit, după cum vedeți, farmecul lemnului.

Cine vrea să afle mai mult îl putem găsi în satul Moșneni, pe strada T. Vladimirescu nr 1.

Julian Talianu

PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI ÎN CONTEXTUL NOILOR REALITĂȚI

Viceprimarul municipiului Constanța, Adriana Arghirescu, a primit vizita unui grup internațional format din 40 de studenți și cadre didactice din mai multe țări europene, participanți la programul Erasmus+ Blended Intensive Programme (BIP) „Navigating Geopolitical Turbulence: Resilient Strategies for International Trade and Business – Insights from Eastern Europe” (RESILEAST), coordonat de Academia de Studii Economice din București.

Doamna viceprimar a subliniat importanța dialogului dintre mediul academic, tinerii și autoritățile publice locale în identificarea unor soluții sustenabile și reziliente pentru provocările economice și geopolitice actuale. În mesajul adresat participanților, doamna viceprimar a evidențiat rolul strategic al municipiului Constanța la Marea Neagră și tradiția orașului ca spațiu al schimburilor comerciale, al diversității culturale și al cooperării internaționale.

Oaspeții au beneficiat și de o prezentare dedicată

dezvoltării economice și strategice a orașului, cu accent pe contribuția administrației locale la consolidarea rezilienței economice și a securității economice regionale. Astfel, tinerii au aflat informații despre poziționarea strategică a municipiului Constanța în contextul noilor realități geopolitice și comerciale, despre investițiile în infrastructura urbană și energetică, precum și despre inițiativele administrației locale de susținere a unui mediu economic competitiv și sustenabil. În cadrul întâlnirii au fost evidențiate și oportunitățile

generate de dezvoltarea Coridorului Mijlociu, care conectează Asia Centrală și regiunea Caucazului cu Europa prin Marea Neagră și Portul Constanța, consolidând astfel rolul orașului ca poartă strategică de intrare a bunurilor în Uniunea Europeană.

Vizita s-a desfășurat într-un cadru deschis și interactiv, oferind participanților oportunitatea de a înțelege mai bine provocările și oportunitățile unui important oraș-port european aflat la intersecția dintre rute comerciale, geopolitice și dezvoltare regională.

● Biblioteca Județeană Constanța

LANSAREA VOLUMELOR „LUMEA LUI TUDOR” ȘI „POVESTIRILE SMARANDEI”

Evenimentul va fi prezentat de Mădălina Petrencu, cunoscută publicului din cadrul Trupei „Suflețel”.

Una dintre protagonistele evenimentului este Smaranda Done, elevă în clasa a III-a la Colegiul Național de Arte „Regina Maria”, unde studiază și vioara. Micuța autoare spune că scrisul este modul prin care își exprimă emoțiile și imaginația. „Uneori, când îmi vin multe idei și trăiesc tot felul de emoții, le descarc pe toate prin scris și reușesc să inventez povești amuzante despre ce simt”, mărturisește Smaranda despre volumul său, „Povestirile Smarandei”.

Cartea cuprinde cinci povești, iar una dintre ele, „Don Frizzote”, a fost deja publicată într-o antologie, după ce a câștigat premiul I la un concurs literar.

Pe lângă pasiunea pentru scris, Smaranda are rezultate remarcabile și în domeniul artistic. La teatru, a obținut Premiul pentru interpretare oferit de Universitatea de Arte din Târgu

Mureș, în cadrul Concursului Național de Teatru Medieval pentru Elevi, ediția a XXII-a. În muzică, a câștigat locul I la concursul internațional „Mărțișoare muzicale” 2023 și Premiul de Excelență la Concursul Internațional „Talente 2024 Împlinite”.

Cel de-al doilea autor al serii este Tudor Malciu, elev în clasa a IV-a la Școala Gimnazială nr. 38 „Dimitrie Cantemir”, coordonat de profesor învățământ primar Simona Elena Holubeanu.

Tudor s-a remarcat prin numeroase premii obținute în competiții educaționale și creative. A câștigat premiul I la concursul național „Experimente spectaculoase”, unde a demonstrat cum poate fi făcut foc sub apă, dar și premiul I la concursul „Comunicare. Colaborare. Competiție. Calculatoare”, cu un videoclip despre forța de frecare.

De asemenea, alături de sora sa Ana și colega Ana Imbrea, Tudor

a obținut premiul I la concursul de filme „For Life”, cu un scurtmetraj despre biserica îngropată de la Istria. Un alt succes important a fost premiul I la secțiunea book-trailer din cadrul festivalului „Zâmbet de copil”.

În volumul „Lumea lui Tudor”, tânărul autor îi invită pe copii într-o călătorie plină de curiozități și informații fascinante din geografie și cultură generală.

„Pasiunea mea este să descopăr cât mai multe lucruri interesante, din domenii diferite. Poate, dacă citesc cartea mea, mai mulți copii vor iubi geografia, pentru că este fascinantă”, spune Tudor.

Cartea include întrebări și informații inedite, precum: care este cea mai nouă literă din alfabet, care este cea mai rară culoare prezentă pe un steag sau ce țară s-a întins pe trei continente.

254 DE BENEFICIARI APELEAZĂ LA CANTINA DE AJUTOR SOCIAL

Cantina de Ajutor Social Constanța, serviciu social aflat în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială Constanța, își desfășoară activitatea la sediul din strada Cpt. Petre Romulus nr. 22, având o capacitate de până la 400 de beneficiari.

Misiunea acestui serviciu este de a oferi sprijin persoanelor aflate în dificultate, prin asigurarea zilnică a hranei și prin contribuția activă la menținerea unui nivel de trai decent. Cantina răspunde nevoilor unor categorii diverse de beneficiari - de la copii și tineri aflați în continuarea studiilor, până la persoane vârstnice, persoane cu dizabilități sau persoane aflate temporar în lipsa veniturilor.

În prezent, serviciile sunt acordate unui număr de 254 de beneficiari, dintre care 24 sunt persoane nedeplasabile. Pentru aceștia, hrana este distribuită la domiciliu, în condiții de siguranță și respect, asigurându-se astfel accesul constant la mesele zilnice.

Activitatea cantinei presupune prepararea și oferirea mesei de prânz și a cinei, cu un meniu variat, adaptat nevoilor nutriționale ale beneficiarilor. În perioadele de sărbători, sunt incluse preparate tradiționale, contribuind la păstrarea unui cadru familiar și la creșterea stării de bine.

Serviciile sunt oferite gratuit sau cu o contribuție adaptată veniturilor, astfel încât sprijinul acordat să fie accesibil celor care au nevoie de el.

În contextul actual, marcat de creșterea costurilor de trai și de accentuarea situațiilor de vulnerabilitate, Cantina de Ajutor Social Constanța rămâne un punct de sprijin important pentru familiile nevoiașе, oferind nu doar hrană, ci și un sentiment de siguranță și apartenență.

Pagină realizată de
Andreea Pascu

La începutul secolului XX, fâșia de nisip dintre Marea Neagră și lacul Siutghiol era mai degrabă un spațiu natural decât o destinație organizată. În anul 2026, se împlinesc 120 de ani de la înființare a stațiunii Mamaia, situată în nordul municipiului Constanța, marcând un secol și două decenii, din anul 1906, de când au fost ridicate primele amenajări balneare de la începutul secolului XX și până la transformarea într-o stațiune modernă.

Mai puțin cunoscută este activitatea de promovare a României turistice și balneare de către Mica Antantă a Voluntarilor, formată din români, cehoslovaci și iugoslavi. În perioada 29-30 septembrie 1923, la Bratislava, a avut loc Congresul Foștilor Voluntari din Cehoslovacia, România și Iugoslavia, unul s-a înființat Mica Antantă a Voluntarilor. Un principiu aprobat la acest congres a fost crearea și cultivarea de legături economice în viitor între țările Micei Antante, prin voluntari. Pentru anul 1933, între 16-22 august, urma să se desfășoare lucrările Congresului Micii Antante a Voluntarilor la București și Constanța. Deschiderea oficială a Congresului a avut loc de la ora 18, în sala Fundației „Carol I” din București, fiind făcută de către președintele Micii Antante a Voluntarilor, lt.-col. Lujo Lovrici.

• CULTURA ISTORIEI

PROMOVAREA STAȚIUNILOR DE PE LITORAL ROMÂNESC DE CĂTRE MICA ANTANTĂ A VOLUNTARILOR

În cuvântul său, vrednicul general sârb, care a rămas fără vedere în urma participării la bătăliile din Dobrogea, a subliniat că voluntarii iugoslavi, cehoslovaci și români, „luptând cot la cot”, au reușit să pună temelia asociației, pe care o consideră a fi „rezultatul trainic și spontan al bunei voințe a popoarelor noastre”.

În zilele următoare s-au deplasat la Castelul Peleş, unde membrii delegațiilor de voluntari au fost decorați în numele regelui. La Curtea de Argeș, în prezența delegațiilor și oficialităților s-a oficiat un parastas la mormântul regelui Ferdinand I al României.

În dimineața zilei de 19 august 1933, participanții foștilor

voluntari au ajuns la Medgidia, unde au vizitat piramida-monument, construită din beton și piatră albă, care adăpostește osemintele eroilor iugoslavi căzuți pe frontul dobrogean.

La Medgidia, pe unul dintre cele mai înalte locuri din cimitirul ortodox, se înalță „Piramida Albă”, nume sub care este cunoscut mausoleul-osuar închinat soldaților sârbi, croați și sloveni, care au căzut la datorie pe pământ dobrogean, în anul 1916.

Cum anul acesta, 2026, se celebrează centenarul inaugurării Piramidei Albe, să amintim succint cum s-au desfășurat faptele. Generalul Stjepan Hadgić, președintele Comitetului jugoslav, a transmis o telegramă în limba franceză atașatului militar al României la Belgrad, cu următoarele propuneri: „Având convingerea că Guvernul Regal Român va acorda tot sprijinul necesar acestei opere, destinată să comemoreze gloria și fraternitatea armelor celor două armate ale noastre într-o epocă foarte dificilă și decisivă pentru existența lor.

(va urma)

• Costin SCURTU

Revista „Pontica”, UN REPER AL CERCETĂRII ISTORICE ȘI ARHEOLOGICE

Revista „Pontica”, anuar al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța și una dintre cele mai longevive publicații științifice din România, și-a reconfirmat valoarea academică în urma celei mai recente proceduri de evaluare desfășurate de Consiliul Național al Cercetării Științifice, menținându-și încadrarea în categoria B a revistelor din domeniul fundamental al științelor umaniste.

Având o apariție neîntreruptă din anul 1968, revista „Pontica” reprezintă, de aproape șase decenii, un important reper al cercetării istorice și arheologice din spațiul românesc și sud-est european. Volumele anuale reunesc materiale de specialitate semnate de cercetători de prestigiu din țară și din străinătate, pe teme de cercetare arheologică,

studii epigrafice și numismatice, dar și cercetări pluri și interdisciplinare.

De-a lungul existenței sale, revista a beneficiat de contribuția și expertiza unor personalități remarcabile ale cercetării istorice și arheologice, printre care îi amintim pe Adrian Rădulescu, Maria Bărbulescu, Mihai Irimia, Zaharia Covacef, Constantin Chera, Livia Buzoianu, Alexandru Avram și Alexandru Barnea, alături de numeroși specialiști din importante muzee și institute de cercetare din Europa, între care Pierre Dupont, Manfred Oppermann, Gocha R. Tsetschladze, Ulrike Peter, Hristo Popov, Christof Schuler, Petya Georgieva și Vladimir Slavchev.

Reconfirmarea categoriei reprezintă o validare a standardelor științifice și editoriale pe care publicația le-a menținut constant de-a

lungul timpului, precum și a eforturilor depuse de colectivul redacțional și de colaboratorii revistei. Evaluarea realizată de Consiliul Național al Cercetării Științifice confirmă rolul revistei în circuitul academic național și internațional, „Pontica” fiind inclusă în importante baze de date și rețele de specialitate.

Muzeul de Istorie Națională

și Arheologie Constanța adresează mulțumiri tuturor autorilor, colaboratorilor, membrilor Colegiului de redacție și ai Comitetului științific care, prin profesionalism și rigoare academică, contribuie la consolidarea prestigiului revistei „Pontica” și la promovarea cercetării științifice românești.

Adrian Crăciun

● **HÎDÎRLEZ 2026**

**TRADIȚIILE TĂTĂREȘTI
SI PATRIMONIUL
IMATERIAL UNESCO,
ÎN PRIM-PLAN LA
VENUS**

Uniunea Democrată Tătară, sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, anunță organizarea festivalului cultural „Hîdirlez”. Evenimentul se va desfășura în perioada 29-31 mai 2026, pe plaja Turquoise din stațiunea Venus. Proiectul este finanțat de Ministerul Culturii și este dedicat celebrării renașterii naturii și venirii verii.

Înscrisă în patrimoniul imaterial al umanității UNESCO, sărbătoarea Hîdirlez are rădăcini istorice adânci în spațiul turcic-tătar. Ediția din acest an își propune să promoveze dialogul intercultural și incluziunea prin păstrarea identității etnice. Organizatorii pun un accent deosebit pe publicul tânăr, oferind o experiență interactivă ce îmbină istoria cu elemente moderne.

În timp ce prima zi a fost dedicată acțiunilor culturale de proiect, sâmbătă, 30 mai, a fost ziua deschisă publicului larg. Începând cu primele ore ale dimineții, vizitatorii de toate vârstele – cu un accent special pe copii și tineri – sunt invitați să descopere o experiență interactivă completă.

Jocuri tradiționale UNESCO: Concursuri și demonstrații de Toguzkumalak, Bestemshe, Mangala, Asık Atı, tir cu arcul tradițional și demonstrații kureş (lupte tradiționale).

Ateliere și experiențe: Ateliere creative și meșteșugărești, dansuri tradiționale și un bazar multicultural.

Gastronomie și spectacol: Demonstrații culinare cu preparate autentice tătărești și un spectacol extraordinar de muzică live cu invitați de marcă din țară și din străinătate au stârnit atenția protagoniștilor.

Proiectul promovează incluziunea și diversitatea culturală ca valori esențiale ale societății contemporane, transformând Hîdirlez 2026 într-un reper identitar major pentru întreaga regiune.

Hîdirlez 2026 a depășit granițele unui simplu eveniment de weekend, devenind un simbol al dialogului intercultural și al incluziunii. Prin celebrarea comună a renașterii naturii și a jocurilor de patrimoniu UNESCO, festivalul demonstrează cum tradițiile milenare pot uni comunități diferite, transformând litoralul românesc într-un spațiu de referință pentru toleranță și armonie culturală.

Andreea Pascu

◆ **UN SEMNAL PENTRU TURIȘTI**

**CONCURSURI DE YACHTING
PE LACUL SIUTGHIOL**

Informația despre calendarul competițional girat de Federația Română de yachting este de mare interes și pentru turiști. Pentru conștanțeni e o tradiție, ei știu că pe timpul verii Federația amintită și câteva cluburi de pe litoral se implică în organizarea unor competiții urmărite îndeobște cu interes și curiozitate de către cei pasionați de acest sport. Azi vă semnalăm primele competiții. În numărul viitor vom reveni cu detalii despre concursurile ce vor avea loc în iulie și august, pe lacul Siutghiol.

Către sfârșitul acestei luni Federația Română de yachting va organiza Cupa Clubului ”Simona Halep” și Memorialul ”Ioan Popișteanu”, prilej să vă amintim că Ioan Popișteanu a fost directorul Bibliotecii Universității Ovidius mai bine de 40 de ani, a fost un campion când venea vorba de proiecte. Sprijinea sportivii pasionați de yachting, stimula organizarea unor concursuri și era primul care, la nevoie, venea să

dea o mână de ajutor. Tot pe Lacul Siutghiol – la sfârșitul lunii iunie – se vor desfășura campionatul național, cupa INR la yachting și memorialul

Amiral ”Corneliu Cristescu”.

Vom reveni cu detalii despre competițiile din iulie, august, septembrie.

*Pagină realizată de
Adrian Crăciun*

Fotografiile spun mai mult decât o mie de cuvinte

ISSN 2066 – 9054

CRONICA

Redacția

Redactor șef:
ADRIAN CRĂCIUN

Redactori:
Ioniță Iacob
Andreea Pascu
Irna Darcea

SENIORI EDITORI:
VIORELA ANIMĂRIĂ
IULIAN TÂMBULEA

• Cronică Metropolitană reprezintă un colaj de știri și informații culese, documentate sau preluate și verificate de către echipa redacțională.